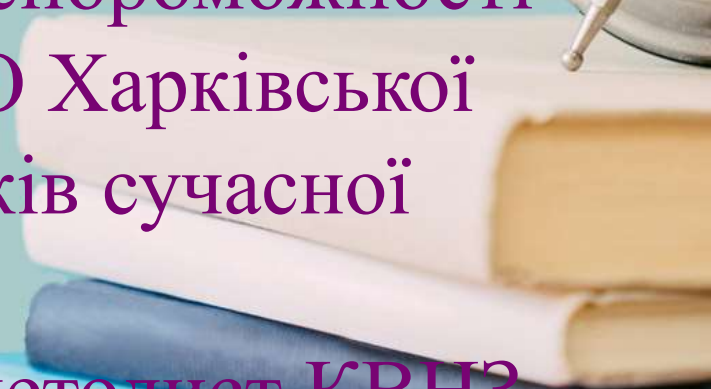

Аналіз типових помилок з української літератури згідно звітів УЦОЯО за 2020/2021 роки

(регіональний освітній проєкт
“Підвищення конкурентноспроможності
випускників закладів ЗСО Харківської
області в умовах викликів сучасної
освіти”)

Румянцева-Лахтіна О.О., методист КВНЗ
“Харківська академія неперервної освіти”

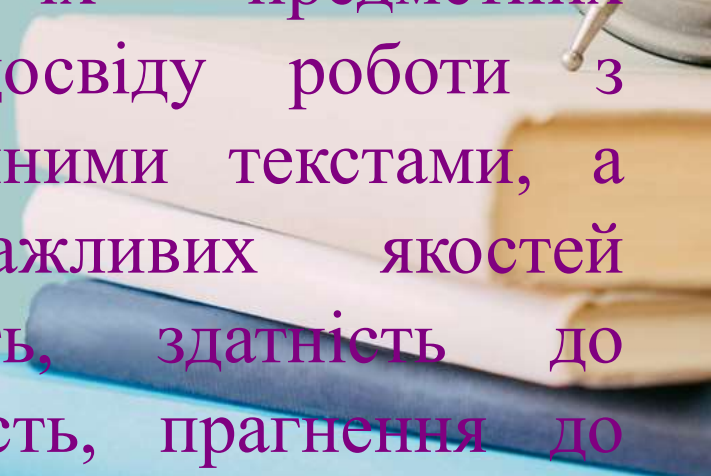

Склад групи

1. Румянцева-Лахтіна О.О., методист Центру методичної та аналітичної роботи КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» (керівник групи).
2. Клімова С.В., методист Центру методичної та аналітичної роботи КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти».
3. Халіман О.В., доктор філологічних наук, доцент кафедри української мови ХНПУ ім. Г.С.Сковороди.
4. Муслієнко О.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури та журналістики імені проф. Леоніда Ушкалова ХНПУ ім. Г.С.Сковороди.
5. Проворна І.О., викладач КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.
6. Романова І.В., доцент КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, кандидат філологічних наук.
7. Лузан Л.О., доцент кафедри методики навчання мов і літератури КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», кандидат педагогічних наук.
8. Радченко Ю.В., учитель української мови та літератури КЗ «Харківський навчально-виховний комплекс «гімназія-школа І ступеня» №24.
9. Мундур В.Б., учитель української мови та літератури Харківської гімназії №6 «Маріїнська гімназія».

Мета робочої групи

На засадах системного, творчого підходу підвищити ефективність організаційного та методичного потенціалу вчителів української мови та літератури щодо якості підготовки до ЗНО з української мови та літератури шляхом коригування та вдосконалення знань учнів, формування їх предметних компетентностей, поглиблення досвіду роботи з тестовими завданнями й множинними текстами, а також формування таких важливих якостей особистості, як відповідальність, здатність до подолання труднощів, самостійність, прагнення до успіху.

Заходи щодо методичної підтримки вчителів української мови та літератури Харківської області

№ з/п	Назва заходу	Термін виконання	Відповідальні
1.	Методичний івент “Інноваційні методичні прийоми опрацювання типових помилок ЗНО з української мови”	Листопад 2021 року	Халіман О.В.
2.	Методичний хакатон “Особливості підготовки до ЗНО з української літератури: від давньої літератури до постмодернізму”	Грудень 2021 року	Муслієнко О.В.
3.	Онлайн-коучінг “Множинний текст: як краще працювати із завданнями закритої та відкритої форми”	Січень-лютий 2022 року	Проворна І.О., Романова І.В.
4.	Укладання тренувальних тестових зошитів з української мови та літератури	Жовтень-листопад 2021 року	Клімова С.В., Румянцева-Лахтіна О.О.
5.	Розробка спецкурсу “Ефективна підготовка випускників до ЗНО з української мови та літератури 2021/2022”	Січень-лютий щороку	Лузан Л.О., Клімова С.В., Румянцева-Лахтіна О.О.
6.	Дистанційний майстер-клас для керівників ТМО та вчителів	Березень 2022 року	Мундур В.Б., Радченко Ю.В. спільно з

Алгоритм роботи групи

Спеціалістами групи було ретельно проаналізовано виконання завдань сертифікаційної роботи 2021 року, що міститься в офіційному звіті

https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2021/08/ZVIT-ZNO_2021-Tom_2.pdf

та моніторингові дослідження, здійснені Центром моніторингу якості освіти КВНЗ “Харківська академія неперервної освіти”.

Проблеми, які необхідно подолати

- Певна «розслабленість» після 9-го класу.
- Робота за схемою «вивчив – відповів – забув».
- Невміння й неготовність працювати систематично.
- Визначення пріоритетів.
- Небажання й часто невміння читати.
- Відсутність систематичного контролю.

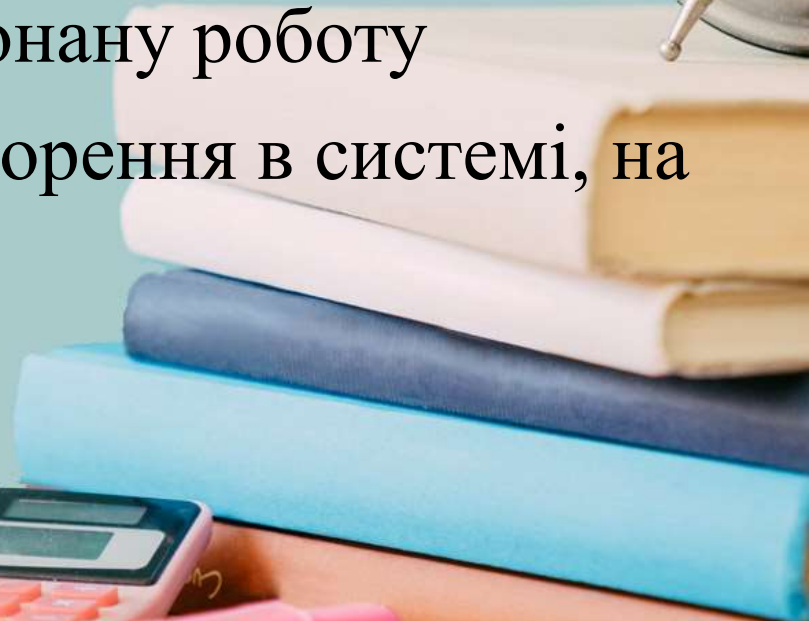
Розв'язання проблеми – шлях до успіху

- Проблема ефективності **впровадження тестових технологій** в навчально-виховний процес на уроках української літератури.
- **Якість підготовки учнів до ЗНО з української літератури** (аналіз художніх творів, їх зміст, досвід роботи з тестовими завданнями)
- Особливу увагу слід приділити темам, **які завжди були надзвичайно складними** для учасників тестування

Попередження помилок (на основі ТЗ минулих років)

- невміння розв'язувати ТЗ різних видів
- неуважне читання умови чи варіантів відповіді
- невміння розподілити час, зокрема для запису остаточних відповідей
- небажання перевірити виконану роботу
- невміння здійснювати повторення в системі, на основі модулювання знань

Типові помилки

• Завдання, що викликали ускладнення

34. Перемогу козаків під Жовтими Водами оспівано у творі

- А «Засвіт встали козаченьки»
- Б «Чи не той то хміль»
- В «Ой Морозе, Морозенку»
- Г «Ой летіла стріла»
- Д «Дума про Марусю Богуславку»

Ключ	Відповіді учасників (%)					Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д				
Б	35,3	41,5	8,8	7,6	6,3	0,5	41,5		

1. Зображене в уривку

– Христос Воскресє! – І розвіявся мброк.
Упали кайдани з невольницьких рук.
– Спішіть! Байдаки у відкритому морі!
Поблизу нема ні галер, ні фелюк!

суголосне з подіями твору

- А «Віють вітри, віють буйні»
- Б «Засвіт встали козаченьки»
- В «Ой летіла стріла»
- Г «Дума про Марусю Богуславку»
- Д «Ой Морозе, Морозенку»

Ключ	Відповіді учасників (%)					Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д				
Г	17,2	22,0	8,5	44,9	7,1	0,3	44,9	71,2	0,6

Типові помилки

● Ускладнення — складність:

35. Уривок

*Недобреє віщує Див. / Лише в один кінець сліди. / А сурми сурмлять
войовничо. / Степ майорить і кличе, кличе. / Ити за Дін чи не іти, / шоломом
зачерпнуть води?*

суголосний з подіями твору

- А «Чорна рада»
- Б «Слово про похід Ігорів»
- В «Захар Беркут»
- Г «Тіні забутих предків»
- Д «Чи не той то хміль»

Ключ	Відповіді учасників (%)					Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д				
Б	7,9	64,3	12,6	6,7	8,0	0,5	64,3	48,7	0,4

2. У рядках

*Була ж то вчора громовиця!
Палахкотіло на бійницях,
і острахом земля здригалась,
і чи ж не чула це Каяла?*

є алюзія на твір

- А «Повість минулих літ» (уривок про помсту княгині Ольги)
- Б «Слово про похід Ігорів»
- В «Захар Беркут»
- Г «Чорна рада»
- Д «Маруся Чурай»

Ключ	Відповіді учасників (%)					Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д				
Б	28,9	39,9	13,0	11,1	6,7	0,4	39,9	42,4	0,3

Типові помилки

● Складні завдання:

43. Зразком неокласичної інтимної лірики є твір

- А «У теплі дні збирання винограду...»
- Б «Ви знаєте, як липа шелестить...»
- В «Чого являєшся мені у сні?...»
- Г «Чари ночі»
- Д «Задивляюсь у твої зіниці...»

Ключ	Відповіді учасників (%)					Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д				
А	29,6	14,3	28,4	11,5	15,6	0,6	29,6	53,9	0,5

11. «Світи щодня лампаду / Кіпріді добрій», – радить незнайомцеві лірична героїня твору

- А Лесі Українки
- Б Олександра Олеся
- В Павла Тичини
- Г Максима Рильського
- Д Ліни Костенко

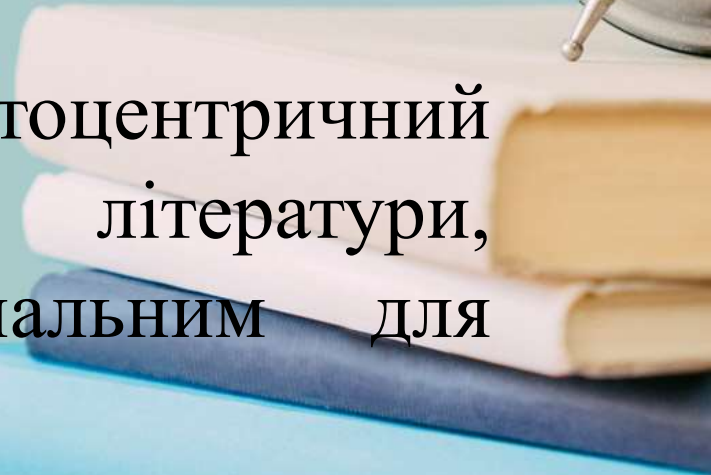
Ключ	Відповіді учасників (%)					Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д				
Г	17,4	14,2	18,4	34,4	15,0	0,6	34,4	53,6	0,5

Рекомендації

Рекомендуємо організувати роботу під час підготовки до ЗНО, спрямовану не на репродукцію змісту окремих літературних творів, а на демонстрацію учасником здатності критично аналізувати зміст тексту, оцінювати й інтерпретувати його.

Пропонуємо впроваджувати текстоцентричний підхід до навчання української літератури, який повинен стати визначальним для філологічної освіти здобувачів.

Рекомендації

Звернути особливу увагу в процесі підготовки учнів до ЗНО на такі теми:

- 1. Усна народна творчість. Давня література.**
- 2. Літературні напрями, стилі, течії. Постмодернізм як явище в сучасному літературному процесі.**
- 3. Сюжет, сюжетні й позасюжетні елементи.**
- 4. Сучасний літературний процес (кінець XX – початок XXI століття).**

Рекомендації

Для вироблення навичок розв'язування завдань ЗНО, робочою групою розроблено зошити з української мови та літератури, які дають змогу перевірити знання здобувачів освіти, відпрацьовувати вміння й навички й практикуватися на бланках відповідей. Зошити запропоновано для розповсюдження у територіальних громадах Харківської області.

Окрім того, на сайті <http://testportal.gov.ua/testy-mynulyh-rokiv/> розміщено банк завдань з української мови та літератури, які навчають працювати динамічно, дотримуючись визначених часових параметрів.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

- zno.osvita.ua – сайт Освіта.UA: підготовка до ЗНО онлайн (за завданнями попередніх років).
- prometheus.org.ua/zno – Prometheus: безкоштовні курси підготовки до ЗНО з української мови і літератури, математики, історії України

ДЯКУЮ
за увагу!

